

Et nunc scio verum. et cetera. Et alij quidem secun-
dum aliquas ecclesias. Et est notandum. quod
quando introitus de psalmo sumit. Si primus ver-
sus psalmi sit introitus. aliquis de sequentibus
versibus eiusdem psalmi erit versus illius introi-
tus. sicut patet in introitu tercie ferie prime eb-
domate quadragesime. qui incipit. Domine re-
fugium. versus enim est. Priusquam montes
fierent. Si vero non primus versus psalmi.
sed aliquis alius de sequentibus sit introitus.
tunc primus versus psalmi erit versus ipsius in-
troitus. ut ecce in natali est introitus. Domi-
nus dixit ad me. et cetera. versus vero est. Qua-
re fremuerunt gentes et populi meditati sunt in
ania. Et in festo Innocentium. introitus est. Ex-
ore infancium et lactantium perfecisti laudem et
cetera. versus est. Domine dominus noster. et ce-
tera. Et sic de alijs. quod sit ad significandum
unionem et connexitatem capitis et membrorum.

Rursus versus quandoque est duplex quan-
doque unus. quandoque dimidius. De quo dice-
tur in sexta parte sub sabbato tercie ebdomate
quadragesime. Dum autem introitus canitur
non sedetur quoniam ad opus et preconium chri-
sti introitus refertur. ut predestinati ad verum
cultum dei vocentur. In quibusdam ec-
clesijs tropi dicuntur pro psalmis ex institutio-
ne Gregorij pape. ad maius gaudium de chri-
sti aduentu representandum. Est autem proprie
tropus quidam versiculus qui in precipuis festi-
uitatibus cantatur immediate ante introitum quasi
quoddam preambulium et continuatio ipsius
introitus. ut verbi gratia. In festo natiuitatis
ante introitum illum. Puer natus est nobis et ce-
tera. precedit tropus iste. Ecce adest. De quo
prophete cecinerunt dicentes. Puer natus est
nobis et cetera. Habuit autem tropus originem
a lege. Legitur enim numeri decimo. quod dum
eleuaretur arca cantabatur. Exurge domine.
Cum vero transportabatur. cantabatur. Reuerte-
re domine ad multitudinem exercitus. Et dicitur
tropus a tropos. quod est conuersio. quo-
niam quedam ibi solent fieri conuersiones ad in-
troitum. Unde quandoque prius dicitur ver-
sus. et post eleyson. et inde etiam tropium di-
citur zona. quia conuertitur ab umbilico ad um-
bilicum circumuendo. Potest etiam et aliter di-
ci. quoniam introitus est laus ecclesie de iudeis
conuersis. Unde tria continet videlicet. Antiphona
nam. Versum et Gloria. et hoc propter tres ordi-
nes fidelium. qui fuerunt hebraice lingue. scilicet
patriarche. prophete. et apostoli. Introi-
tus siue antiphona est patriarcharum. versus pro-
phetarum. gloria vero apostolorum. antiphona
repeticio est prebicationis ytempitas et con-
firmatio. quasi quod longe prius patriarcha ge-
stibus figurauit. propheta predixit. apostolus
euangelizauit. Ad quam etiam conuersionem no-
tandam solennes tropi alicui inferuntur. qui sunt
laudes ad introitum conuertibiles. Nam tro-

pus grece conuersio dicitur latine ut premissum est

De accessu sacerdotis ac pontificis
ad altare et de processione

Dum introitus canitur pontifex seu sa-
cerdos paratus et sacris indumentis
ornatus de sacra ete egreditur. et ad al-
tare accedit. significans quod chri-
stus expectatio gentium carne sacrosancta as-
sumpta ex virginis carne incorrupta de secreto
habitu celorum egressus est in mundum vel
de secreta ete. videlicet de virginali utero egres-
sus est tanquam sponsus de thalamo suo.

Porro episcopus siue sacerdos egrediens.
procedit inter duos. videlicet inter unum presbi-
terum et diaconum. quem antecedit subdyaco-
nus euangelij codicem clausum gerens. Illum
precedunt duo ceroferarij. quos etiam prece-
dit ferens thuribulum cum incenso. Demum
episcopus vel sacerdos ad altare perueniens. mi-
stram deponit. confessionem facit. codicem ap-
ertit et osculatur apertum. Sacerdos itaque seu
episcopus illum magnum representat sacerdo-
tem. scilicet christum. de quo ait apostolus Chri-
stus assistens pontifex futurorum bonorum. et
cetera. Sacerdos et leuita. illum deducetes
legem et prophetiam designant. secundum illud
quod ipse dominus proposuit in parabola. Sati-
sati. quia sacerdos quidam descendit eadem via
et viso illo preterijt similiter et leuita Moy-
ses quoque et Helias in figura legis et prophete
apparuerunt in monte cum christo loquentes.

Sacerdos ergo et leuita deducunt episco-
pum. quia lex et prophetia christum annuncia-
uerunt et promiserunt. Unde moyses inquit.
Prophetam suscitabit vobis deus de fratri-
bus vestris. ipsum tanquam me audietis. Item
ysaias. Ecce veniet propheta magnus et ipse
renouabit hierusalem. Vel episcopus seu
sacerdos inter duos existens. significat chri-
stum inter duo testamenta. Ipse enim a duo-
bus testamentis mundo per prophetas et apo-
stolos predicatur. quia vero ille in mundum ven-
urus premissit. prophetas. sapientes et scribas
In locum scribarum premissit pontifex seu sacer-
dos subdyaconum portantem scripturas. qui sa-
piens sit dominica disponere vasa. Quandoque ve-
ro archidyaconus et sacerdos pontificem dedu-
cunt. quem immediate dyaconus et subdyaco-
nus antecedunt. qui significat apostolos et di-
scipulos quos christus misit ante faciem suam.
et adhuc quotidie mittuntur predicatorum et pre-
lati ecclesie preparare via dominum spiritualiter
ante faciem suam. Ab hac subdyaconus antee-
dens significat iohannem baptistam qui precessit
in spiritu et virtute helie parare domino plebem
perfectam. et fert ante pontificem codicem euan-
gelij. quia iohannes antechristum prebicationem

euāgelium inchoauit dicens. Penitentiam a-
gite. appropinquabit enim regnum celorum.
Dyaconus uero representat prophetas. qui an-
nunciauerunt futuram ex euangelio vitam.

Ceterum episcopus ideo sequitur euange-
lium ad notandum quod debet semper illud et inue-
ri. et in mente habere. et ante illum portatur.
quia per doctrinam euangelij ad christum vitam
uia preparatur. Potest etiam dici. quod per subdia-
conum librum ferentem. et per dyaconum euan-
gelij preconem sanctos noui testamenti. per li-
brum uero euangelij. nouum intelligimus tes-
tamentum. Per cerophylarios uero et thuri-
ferarium. sanctos qui precesserunt nouum tes-
tamentum. et per duo candelabra cum cereis ar-
dentibus legem et prophetiam. que christum mun-
di lucem nunciabant commemoramus. Sine igne
enim non debet sacrificari. Juxta illud leui-
tici sexto capitulo. Ignis in altari meo semper
ardebit. Quid lumen huius significet. et
de candelabris. dictum est in prima parte sub ti-
tulo de picturis. Cerei feruntur super candelabra
que fundamentum designant. ut super fun-
damentum luceat coram hominibus lux predi-
catorum. Pulcre ergo candelabra dyaconus.
et subdyaconus ante euangelium procedunt.
quia lex et prophete legem gratie precesserunt.
In quibusdam ecclesijs sunt tres cerei quorum
medius significat illum qui ait. Ubique sunt
duo vel tres. etcetera. in alijs septem. quia gra-
tia septiformi tota ecclesia illuminatur. De hoc
aliter sub euangelio dicitur. Thuriferarius uero
teroferos antecedit et alios. ad notandum
quod thuris significatio sanctis utriusque testamen-
ti communis est. Per thuribulum autem cor-
humanum competenter notatur. quod debet esse
aperitum superius ad suscipiendum. et clausum
inferius ad retinendum. habens ignem carita-
tis et thuris deuotionis. siue suauissime oratio-
nis. seu bonorum exemplorum sursum tenden-
cium quod per fumum in se resultantem notat.
Sicut enim thuris in igne thuribili suauiter redo-
let et sursum ascendit. ita opus bonum. vel ora-
tio ex caritate ultra cuncta thimiamata fragrat.
Ad hoc thuribulum cum incenso corpus christi
sui suauitatis odore plenum. carbonem spiritum
sanctum thuris boni operis odore designant. De
hoc etiam dicitur in quinta parte. sub titulo de
laudibus matutinis. et infra sub titulo de thuri-
ficatione. Postquam ad altare uentum
est. cerei qui precesserant proponuntur. ut
ostendatur doctores fuisse ante natiuitatem et
post illuminantes. Candelabra uero manibus
per acolitos tenentur donec kyrieleyson incipie-
batur. ad notandum quod doctor debet exercere
opere quod docet. quodque non debet ritem pro-
pulum deferere donec seiat profici. e. i. domine mi-
serere. Illo uero incepto deponuntur quan-
doque in pavimento. Tum quia post acta bona

opera humiliare et esse puluerem recognosce-
re nos debemus. Tum quia doctores in bono o-
pere et in predicatione se terram esse cognoscere
debent. Sed dum officium inchoatur subleuari
debent. quia quisque et precipue prelati se erigere
per bona opera debet. ut ceteri hoc uident
et glorificent patrem qui est in celis. **A**d
huc pontifex ad altare perueniens miseram de-
ponit prout dictum est in tertia parte. sub titu-
lo de mitra. Deinde confessionem facit. interea
uero dum confessio fit subdyaconus tenet librum
euangeliorum clausum ante faciem eius a parte
sinistra. Stat quidam ad sinistram. quoniam ipse
in aliquibus tenet locum prophetarum quos se-
pe in ecclesia legit. tenens librum ante oculos
pontificis. ut ille iugem memoriam habeat euā-
gelice predicationis qui clausus tenetur. quoniam
lex euangelica clausa in prophetis mystice
continetur. Confessione autem facta. sacerdos li-
brum aperit et osculatur. prout sub titulo de os-
culo altaris dicitur. Sane secundum Innocen-
tium papam tertium. romanum pontifex dum italo-
nalis solennitas celebratur cum sex ordinibus
clericorum. de quibus in prohemio secunde par-
tis dictum est a sacrario siue a loco ubi se induit
et parauit processionaliter progreditur ad al-
tare. designans quod christus exiit a patre et uenit
in mundum. hic enim processionis ordo ge-
nerationis christi seriem representat. quam ma-
thaeus euangelista describit. in qua sex inueniuntur
ordines personarum. a quibus secundum car-
nem christus originem traxit et in mundum pro-
cessit. uidelicet patriarche. prophete. reges. prin-
cipes. pastores et duces. Abraham patriarcha
dauid propheta. Salomon rex. Salomon prin-
ceps. Judas pastor. Iozobabel dux. Duo dyaco-
ni pontificem deducunt significant abra-
ham et dauid. quibus incarnationis christi facta
est re promissio. Nam illi re promissum est. in semi-
ne tuo benedicentur omnes gentes. isti uero pol-
licitum est. De fructu ventris tui ponam super
sedem tuam. propter quod euangelista figurati-
ter hos duos in generatione christi premissit in-
quiens. Liber generationis domini nostri ihesu
christi filij dauid filij abraham. iste sunt due co-
lunnæ quas uetus ille pacificus in vestibulo tem-
pli posuit ante hostium. quas ambit funiculus
duodecim cubitorum. id est quos fides duode-
cim apostolorum amplectitur. De quarum me-
dio christi ostium credentibus aperitur. Qua-
tuor autem ministri super pontificem mapulam fe-
runt in summatibus quatuor baculorum colligata.
Et inde ipsi ministri manipularij nuncupantur.
mapula illa que diuersis figurata est ima-
ginibus sacram designat se ipsam. que mul-
tis et varijs insignita est mysterijs. Hæc quatuor
bacule super pontificem portantur extensa quia
sacra scriptura quatuor modis super christum
fertur exposita. uisibili. et hystorice. allegorice

anagogice . et tropologicè . prout dictum est in
 prohemio libri . hic est fluius paradisi qui qua
 tuor in capita diuisus progreditur . hæc est men
 sa propositionis que quatuor pedibus eleuata
 subsistit . Super pontificem ergo portatur ex
 tensa ut is venisse monstraretur . quem lex scrip
 serat et prophete . Nam ipsemet christus in
 piens a moyse et prophete interpretabatur in
 omnibus scripturis que de ipso erant . propter
 quod alibi dicit . Si crederetis moyse etiam cre
 deretis et mihi . Sed enim ille scripsit . Quatuor
 ministri mapulam ferentes quatuor sunt euan
 geliste sacram scripturam declarantes et fidei
 exaltantes . Hinc est quod in summitatibus bācu
 lorum eorum imagines collocantur . et prefe
 runtur duo luminaria cum incenso . quia lex et
 prophete cum psalmis christi pronunclauerunt ad
 uentum christo attestante qui ait . Necessè est im
 plere omnia illa que in lege moyse et prophete
 et psalmis de me scripta sunt . In maioribus autē
 solennitatibus septem candelabra coram ponti
 fice deferuntur . per quod illud ostenditur . quod
 iohannes in apocalypsi describit . Conuersus in
 quit . vidi septem candelabra aurea et in me
 dio ipsorum similem filio hominis vestitum po
 tere . ut ille per hoc aduenisse monstraretur . su
 per quem requieuit spiritus gratie septiformis
 secundum illud psalme vaticinium . Egredietur vir
 ga de radice yesse . et flos de radice eius ascen
 d . i . e . i . f . c . f . d . f . f . et in si o . et f . f . f . et p . et r . e . f . t .
 d . In quibusdā etiā basilicis circa medium cho
 ri manipulus stupe appenditur . cui pontifex et rā
 siens ignem apponit . ut in conspectu populi ci
 to incineretur . per hoc secundum aduentum
 commemorans . in quo christus viuos et mo
 tuos et seculum per ignem iudicabit . Nam ignis
 in conspectu eius semper ardebit . et in cir
 cultu eius tempestas valida . ne videlicet quis ma
 le securus existat . quoniam qui in primo adue
 tu blanditur per secundum exterrit . qui enim
 iudicandus venit in primo . iudicaturus veniet
 et in secundo . Hoc etiam fit ut pontifex ignem
 apponens . consideret quod ipse in cinerem debet re
 digi . et ornatus eius in fauillam conuerti . et
 quod quemadmodum stupa facile comburitur sic
 etiam facile et quasi in momento presens tran
 sit mundus et concupiscentia eius . quia secun
 dum iacobum apostolum . vita nostra vapor est
 ab modicum parens . ne forte qui gloriosus in
 cedit in temporali gloria delectetur . Nam om
 nis caro fenem et omnis gloria eius quasi flos
 feni . Cum autem sani pontifex appropinquat al
 tati . primicerius scilicet cantorem accedens dex
 trum ipsius humerum coram astantibus oscu
 latur . quod cum christus nasceretur in mundo . an
 gelus ille cum quo facta est celestis milicie mul
 tudo . laudantium deum . natiuitate eius pastoribus
 patefecit . de quo dicit propheta . Puer natus est
 nobis et filius datus est nobis . et factus est prin

cipatus super humerum eius . Porro tres sa
 cerdotes qui pontifici venienti coram altare re
 uerenter occurrunt . et inclinantes os eius oscu
 lantur et pectus . significant illos tres magos
 qui venerunt iherosolimam dicentes . Vbi est qui
 natus est rex iudeorum . et procidentes adora
 uerunt eum . et quia apertis t . f . o . e . m . a . t . et mir
 ram . Per geminum quidem osculum . geminam
 in christo confitentur naturam . diuinam scilicet
 et humanam . diuinam quasi latentem in pe
 ctore . humanam quasi patentem in ore . quas et
 etiam oblata munera magi mystice figurarunt
 Osculum enim signum est reuerentie . prout
 sub titulo de pacis osculo dicitur . Disponitur
 autem ista processio velut castrorum acies or
 dinata . Nam maiores et fortiores quasi custo
 des exercitus preueniunt et secuntur . minores
 autem quasi debiliores in medio colliguntur
 cedunt enim episcopi et presbiteri . subsequuntur
 pontifex et diaconi in medio . colliguntur sub
 diaconi et acoliti . Cantores vero quasi tubici
 nes exercitum pcedunt ut eum ad prelia contra de
 mones excitent et inuictum . de quo prelio aposto
 lus ait . Non est nobis colluctatio aduersus car
 nem et ad sanguinem sed aduersus spiritualia ne
 quicie in celestibus . Unde buccinate in neome
 nia tuba in die in signis solennitatis vestre .
 Premissimè de processione summi pontificis . inde
 etiam occasione sumpta et de alijs processioibus
 aliqua subiciamus . Circa quod generaliter no
 tandum est . quod sicut in missa legatio christi pro
 nobis in mundum figuratur . et in processioibus
 nostris reuersio nostra ad patriam nostram
 tenotatur quarum solennitas egressum populi
 de egipto pene in omnibus imitatur . Sicut enim
 populus ille per moysen ereptus est de manu
 pharaonis sic populus dei per christum libera
 tur de ore leonis . Et sicut tabule testamenti de
 monte sinai accepte sunt a moyse . et coram po
 pulo portate . Exodi . tricesimo quarto . et tricesi
 mo quinto capitulis . sic liber euangelij sumitur
 de altari et portatur . Illos vero columna ig
 nis pcedebat et ante nos lumen candelæ pre
 cedebat ante turmas illorum signa ferebantur . et
 ante nos cruces et vexilla portantur . Vbi probi
 gia fiebant et apud nos miracula non cessant .
 Illic leuite tabernaculum federis portabant . et
 nostri diacones et subdiacones planaria et cap
 sas ferunt . Vbi arca domini a sacerdotibus por
 tabat et apud nos scrinium aut feretrum cum re
 liquis a presbiteris deportat . Apud illos aarō
 summus sacerdos sequebatur ornatus et apud nos
 episcopus infulatus . Apud eos moyses cum vir
 ga . apud nos rex cum scepro . vel episcopus cum
 gambuca . Vbi clangor eubarum . hic strepitu
 campanarum . Vbi populus armatur . hic clerus
 sacris vestibus et populus virtutibus adorna
 tur . Vbi populus aspergebatur cum sanguine
 hic aqua benedicta cum sale . Illis obuiat amalech

sanguinem sciens. nobis turba demonum no-
 stre vite semper insidians. Illis suis ioseph exti-
 tit victor. et noster iohannes victoriam nobis obti-
 nuit. Cum autem ad aliquam ecclesiam processio-
 naliter tendimus. tunc quasi ad terram promif-
 sionis accedimus. Cum vero ecclesiam cantan-
 tes intramus quasi gaudentes ad patriam pue-
 rimus. Cum circa ecclesiam feretrum cum campa-
 narum pulsatione portamus. quasi cum archa
 cum sono tubarum. et cum clangore populi iheru-
 sbio circumus. Iherichso corruiet et destruetur.
 cum in nobis concupiscentia vincitur. Cum vero
 de choro ad aliquod altare imus ibique statione
 facimus significat quod anime ad christum tendent
 et continent in consortiis angelorum. Secundo
 etiam David et Salomon nos ad processiones in-
 formauerunt. cum David archam dei in taber-
 naculum. et Salomon in templum cum psalmis et
 canticis portauerunt. et sub alas cherubim lo-
 cauerunt. Sic christi humanitas celum ascen-
 dens ingreditur. et ab angelis perterritis ado-
 ratur. quem fidelis anima comitatur. Tercio
 etiam in processibus memoramus. quod christus
 de sinu patris venit in mundum de presepe ad tem-
 plum vniuersaliter de bethania in iherusalem.
 et de iherusalem in moentem optantes ut de mun-
 do reuertamur ad patriam. et de vna ecclesia ad
 aliam scilicet de militante ad triumphantem. se-
 quentes crucem. id est vestigia crucifixi. et nos
 vicij et concupiscentijs crucifigentes. Sequen-
 tes vestigia sanctorum precepta euangeliorum
 et induij vestes sacras. scilicet loriam iusticie
 cingulum continentie. scutum fidei. et galeam
 salutis eterne. Deinde sacerdos celebraturus.
 quasi contra spiritalia nequicie in celestibus
 pugnaturus sacris vestibus quasi armis indui-
 tur prout dictum est in prohemio tercię partis
 In nonnullis autem ecclesijs sic processio ordi-
 natur. Precedunt namque septem acoliti cum lu-
 mirantibus significantes omnes qui per septem
 formam spiritus sancti gratiam lumen scientie fi-
 delibus ministraverunt. Illos sequuntur sep-
 tem subdiaconi cum planarijs significantes il-
 los qui per eandem gratiam plenitudinem diuini-
 tatis in christo habitam. corporaliter docuerunt.
 Et post eos septem diaconi representantes vni-
 uersaliter omnes qui per eandem gratiam spi-
 ritualem. videlicet euangelicam intelligentiam
 de christo habuerunt. Et post eos duodecim pro-
 phete. significantes omnes qui fide sancte trini-
 tatis. vel trium vel quatuor virtutum operibus
 choruscant. quos comitantur tres acoliti cum
 thuribus et incenso. significantes tres ma-
 gos qui christo munera obtulerunt. Deinde se-
 quitur vnus subdiaconus codicem euangelij ba-
 nians qui significat legem. qui ideo pontificem
 precedit. quia lex continens in se passionis euan-
 geli cum sacramentum precessit christi aduen-
 tum et portat illum clausum. ad notandum quod illud in

lege fuit obsecutum. priusquam agnus septem
 libri sigilla aperiret. Deinde pontifex a duo-
 bus quasi in curru vehitur. quem turba comi-
 tatur orando. in quo designatur quod populus se-
 quitur christum in celum. In quo comitatu de-
 cem sunt ordines. scilicet Postuarij. Lectores.
 Exorciste. Acoliti. Subdiaconi. Diaconi. Pre-
 sbiteri. Cantores. Layci. Mares. et Mulleres.
 quia currus dei decem milibus multiplex mili-
 bus dicitur. ad insinuandum eorum perfectio-
 nem. Sed diaconos. subdiaconos et acolites. pre-
 fertim secum paratos adducit. iuxta illud. Ec-
 ce ego mitto ad vos prophetas sapientes. et scri-
 bas. Prophete sunt diaconi. sapientes subdia-
 coni. scribe acoliti. Dis siquidem christi vicarij
 et ipse christus in publicum deducitur in modum
 adolescentularum timpanistiarum. Cum au-
 tem productum cantores et duo chori cum su-
 scipiunt gratulando cantantes introitum cum Glo-
 ria in excelsis. Nempe cantores siue clerici in al-
 bis exultantes angeli sunt. qui christum ascen-
 dentem cum gloria et laudibus in altissimis ex-
 ceperunt. Duo chori qui laudes occurrunt. sunt
 duo populi. iudaicus et gentilis. qui christo ve-
 nienti ab eum laudibus occurrunt. Ipsa vero p-
 cessio est via ab celestem patriam. Aqua bene-
 dicta preceps mundicia vite est. Lumina mi-
 sericordie opera. iuxta illud. Sint lumbi vestri
 precincti. et lumen ardens in manibus vestris.
 et cetera. Siquidem pontifex seu sacerdos quasi in-
 terbius collocatur inter clerum et crucem prece-
 dentem et populum subsequenter. tanquam me-
 diatoris dei et hominum vices gerens. Preter-
 rea maiores in choro et in processione postero-
 res sunt quia salus sit descendentem. Unde zach-
 eus princeps publicanorum. quia pusillus erat
 cum ascendisset. Siccomorum ut videret ite sum
 transeuntem ait ei ihesus. Zachae descende. quia
 hodie oportet me manere in domo tua. At ille de-
 scendit. et accepit illum gaudens in domum su-
 am. Iudei vero in sublime stantes erant et maio-
 res eorum primas cathedras in sinagogis ha-
 bent. Crux ergo quasi regale vexillum et
 triumphale signum in processibus premit-
 titur. Primo ut fugiant qui oderunt eum a fa-
 cie eius. est enim signum victorie christi. iuxta
 illud. Vexilla regis prodeunt. fugiet crucis et
 quo demones victi sunt. Unde illo vltimo timent.
 et fugiunt. et propter hoc in quibusdam locis
 tempestatibus aeris opponitur. demones fu-
 giant et ab aeris concitatione desistant. Item
 per sancte crucis misterium est nostrum signum
 et vexillum. Unde isaie undecimo. Stat in sig-
 num populorum. ipsum gentes et precabuntur
 et erit sepulchrum eius gloriosum. Secundo cru-
 cis vexillum premitteitur. quia sicut ait aposto-
 lus ad Galathas. Absit nobis gloriari. nisi in
 cruce domini nostri ihesu christi per quem mundus
 nobis et nos mundo crucifigi debemus. De hoc

etiam sub titulo & euangelio dicitur. Quando
 q3 etiam vexilla premittuntur. vt dicitur in sex
 ta parte sub titulo de rogationibus. Sane
 vt premissum e. dum fit processio campane pul
 santur. Nam sicut rex terrenus in exercitu suo
 regalia habet insignia. scilicet tubas et vexil
 la. Sic et rex eternus christus in ecclesia sua mi
 litanti campanas pro tubis et cruces pro vexil
 lis habet. De quo in prima parte sub titulo de
 campanis dictum est. **A**dhuc campanarū stre
 pitus prophetas qui christi aduentum preun
 ciquerunt figurat. **P**anni. et alia subster
 nuntur in locum vnde transire et ab cantandū
 processio stare debet. **I**uxta illud **T**hobie p
 multimo. **P**latee tue sternentur auro mundo.
 et candido. et in vijs eius cantabitur alleluia.
Illud autem sciendum est q3 quatuor sunt solen
 nes processiones. scilicet in purificatione bea
 te virginis marie. in ramispalmarum. in pasca
 te quib9 in suis locis dicitur. et quarta que fit
 in ascensione domini. ab representacionem illi9
 vltime processio. quam discipuli post domi
 num in die ascensionis eius in celum fecerunt.
 venientes simul cum eo ad montem oliueti. **V**n
 de assumptus est vltentibus illis. in cuius pro
 cessionis representacionem fit processio in domi
 nicis diebus. **S**ciendum est enim q3 primiti
 ua ecclesia obseruat diem dominicam solennem
 vt et modo. et fiebat in ea processio in memo
 riam resurrectionis et obseruabat etiam quā
 tam feriam. et fiebat in ea processio in memoriā
 dominice ascensionis. sed multiplicatis sancto
 rum festiuitatibus sublata est solennitas quin
 te ferie eius processio per **A**gapitum papam
 in dominicam translata est vt a populo tunc ad
 ecclesiam conueniente simul et solenniter vale
 ant celebrari. et propter hoc dies iouis dicitur
 vulgariter cognata diei dominice. quia vlti
 cet antiquitus par solennitas fuit vtriq3. In die
 bus igitur dominicis processionem facientes re
 surrectionem dominicam memoramus et proces
 sionem per discipulos post dominum factam re
 presentamus. non q3 illi eam in dominica die fe
 cerint vt premissum est. **M**empe egrediendo ec
 clesiam et regrediendo ad eam. quasi de iherusa
 lem redimus ad iherusalem. prout illi fecerunt.
 et sequimur crucem sicut illi crucifixum. et licet
 illi sine iherusalem redierunt nōs tamen cum cruce re
 dimus. pro eo quod ipse dixit. **V**obiscum sum
 vsq3 ad consumationem seculi. que processio an
 teq3 tertia dicitur facienda est. prout in sexta
 parte sub ascensione dicitur. **N**on est etiam p
 termittendum q3 in dominicalibus processionibus
 de nouo dumtaxat testamento cantare et
 virginē salutare. et aliquid quod ab eius laudē
 proprie pincat cantare debemus. ex quo etiam
 consuetudo inoleuit vt in claustris oratorium
 virginis construatur. quam in stacione prima
 ex pristina consuetudine salutamus. licet enim

dicitur q3 christus resurgens prius magdale
 ne apparuerit. verius tamen creditur q3 matri
 sue ante omnes apparuerit sed ab euangelistas
 hoc dicere non pertinuit. quorum officium fuit
 testes resurrectionis inducere. nec deuit. ad re
 stificandum pro filio matrem inducere. Si enī
 verba exnearum feminarum visa sunt in cre
 dulis deliramenta quomodo non magis matrē
 pro filij amore crederent delirasse. et sic roma
 na sentire videtur ecclesia que in prima die post
 resurrectionem scilicet in pasca apud beatā ma
 riam maiorem celebrat stacionem. quasi prepo
 nens iherusalem id est virginem que vidit pacē
 pre alijs in principio leticie sue. quocirca. sicut
 prima die ad misericordiam suam apud sanctā
 maiorem precurrimus. sic et ad eius honorem
 in dominicali us processionibus prima stacio
 deputatur. vt eam laudibus extollentes. et ad
 eius oratorium festinantes. cum spōso dicere
 videamur. **V**abam ab montē mirre. et ad colle
 tburis. **M**ons quidam est ipsa beata virgo. ad
 quam filius resurgens vadit apparendo et nos
 adorando. **P**ostremo notandum est q3 in qui
 busdam ecclesijs post processionem omnes cle
 rici ante crucifixum veniunt inclinantes illi et
 dicentes. **A**ue rex noster benedictus. **S**ed et qui
 plumalia aut alias solennes vestes portarunt
 ante altare illas deponunt. primo ad represen
 tandum q3 filij iherosolymitanorum sternerant vestimen
 ta sua in via ante christum. in processione sibi
 iherusalem venienti facta. **S**ecundo ad ostē
 tendum q3 diuino vacaturi officii omnia muna
 bana a mentibus abicere debent

De confessione

Priusquam sacerdos vt episcopus gra
 dus altaris ascendat. et anteq3 sac
 ordinetur officium. ad seipsum reuer
 tens inclinat se ante altare. significat christi ex
 manationem qui inclinauit celos et descendit cū
 se formam serui accipiens exmanauit. et con
 siderans qd sicut dicit salomon. **I**ustus in prin
 cipiō sermonis accusator est sui. confusus etiā
 de illa prophetica consolatione **D**ixi confitebor
 et tu re. et c. **D**e peccatis suis cum astantibus
 generaliter. **P**s. illum premitens. ex inuicē
 ne celestini pape primi. r. et ab hoc conuenien
 tem **J**udica me deus. et c. vt discretus agente
 non sancta. et ab homine liberatus iniquo.
Ad altare dei dignus introeat. **P**etit litera
 ri a temptatione. et illuminari a gratia. vt patz
 in ipso psalmo. **P**etit etiā a deo. vt det ei quod
 offerat. scilicet filium suum quem nisi ei daret.
 prout abrahe dedit non haberet quod offerret.
Fit ergo confessio vt purior sit et sine macula in
 grediatur. in qua notandum est. quia non vt qui
 bā minus prouide faciūt in specie ne cauterizē
 tur conscientie auditorū. sed in genere sūt ostēda